

Na temelju članka 7. stavak 5. Zakona o volonterstvu (NN 22/13 i 84/21), vezano na Pravilnik o radu s volonterima od 20. siječnja 2025. godine, a nakon prethodno pozitivnog mišljenja Skupštine UVIBDR donosim

PROGRAM VOLONTIRANJA

u Udruzi veterana inženjerijske bojne Domovinskog rata - Čakovec

UVOD

Od svog početka, Udruga veterana inženjerijske bojne Domovinskog rata - Čakovec (UVIBDR) promiče i zagovara volonterstvo u svome djelovanju. Kroz svoje obrazovne programe UVIBDR je uvijek stavljalo naglasak na odgoj za volontiranje smatrajući da je nužno, kako i nalaže Zakon o volonterstvu, ulogu i značaj volontiranja „Volontiranjem se doprinosi društvenom razvoju, građanskom sudjelovanju, socijalnoj koheziji i socijalnom uključivanju.“ što UVIBDR nastoji i primijeniti kroz razne projekte koje provod.

Isto tako, kroz svoj organizacijski rad, UVIBDR podržava volontiranje kao aktivnost koja ispunjava cilj da „Volontiranje se prepoznaje i promiče kao aktivnost ili usluga od interesa za Republiku Hrvatsku koja dovodi do poboljšanja kvalitete života, izgradnje socijalnog kapitala, osobnog razvoja, do aktivnog uključivanja osoba u društvena zbivanja te do razvoja humanijega i ravnopravnijega demokratskog društva.“ (čl. 2. st.1.).

UVIBDR vidi volonterstvo:

- kao prilog jačanju civilnog društva u Hrvatskoj,
- kao oblik širenja vrednota demokratskog društva,
- kao oblik učenja i uključivanja osoba, posebno mladih, u aktivan život svoje društvene zajednice,
- kao oblik stjecanja korisnog i traženog radnog iskustva,
- kao oblik stvaranja novih poznanstava i širenje osobne društvene mreže.

U radu s volonterima, UVIBDR i suradnici vode se odredbama Zakona o volonterstvu, Europskom poveljom o volonterstvu i dobrom praksom drugih organizacija civilnog društva. Dokument Volonterski program UVIBDR, u nastavku, definira volonterski program, ciljeve, strukturu i sadržaj rada s volonterima, a prati odredbe Volonterskog pravilnika.

VOLONTERSKI PROGRAM

UVIBDR provodi volonterski program od 2024. godine kao doprinos razvoju civilnog društva, poboljšanju kvalitete života, aktivnom uključivanju građana u društvena zbivanja te kao doprinos razvoju humanijeg i ravnopravnijeg demokratskog društva.

Cilj programa je otvoriti mogućnost volonterima da razviju svoje ključne kompetencije s naglaskom na društvenim i građanskim kompetencijama. Uz individualnu podršku mentora, volonterima se omogućava osobni rast i razvoj te razvoj različitih kompetencija koje će im pomoći u aktivnom djelovanju u lokalnoj zajednici.

Kroz volonterski program i u radu s volonterima primjenjuju se različiti obrazovni koncepti (pristupi, metode i vrijednosti) kao i određeni sadržaji učenja koji su na različite načine temelji i aktivizam u lokalnoj zajednici.

OBRAZOVNI KONCEPTI

Individualni pristup

Svaka osoba ima svoj proces razvoja različitih kompetencija te je od izuzetne važnosti individualizirani pristup prema svakom volonteru. Volonter na početku volontiranja razvija svoj osobni plan učenja i započinje rad sa svojim osobnim mentorom. Zajedno planiraju poslove i prate napredak u razvijanju kompetencija volontera kroz povremene supervizijske sastanke.

Iskustveno učenje

Suvremeni koncepti obrazovanja se zalažu za učenje kroz direktno iskustvo u provedbi aktivnosti, što je različito od tradicionalnog učenja kroz usvajanje informacija. Volonter dobiva praktične zadatke za obaviti te se to iskustvo koristi u cilju razvoja različitih kompetencija. Važan segment je refleksija na učinjeno te je supervizijski proces u volonterskom programu kontinuiran kako bi se postigao najoptimalniji nivo učenja.

Ravnoteža teorije i prakse

Kroz rad na različitim projektima UVIBDR volonteru se omogućava da stječe nova znanja o različitim temama u obrazovanju kroz proučavanje raznih materijala, slušanja predavanja i sudjelovanje na konferencijama, kao i praktična provedba administrativnih zadataka.

Osobni i socijalni razvoj

Rad UVIBDR je temeljen na humanističkim vrijednostima poput poštivanja sebe i drugih, uvažavanju različitosti te ispunjavanju osobnih potencijala. Ove vrijednosti su podloga u radu UVIBDR sa suradnicima, korisnicima, volonterima kao i u svakodnevnom radu u uredu i međusobnoj komunikaciji. Jedna od najvažnijih vrijednosti UVIBDR je svakako uvjerenje da svaka osoba ima svoje potencijale koje može razviti što je i temeljna vrijednost volonterskog programa.

Razumijevanje i korištenje kritičkog mišljenja

Suvremeno demokratsko UVIBDR pretpostavlja aktivne građane koji promišljaju, preispituju, vrednuju i donose odluke pa u tom smislu samo građani s razvijenim vještinama kritičkog mišljenja mogu odgovarati zahtjevima suvremenog demokratskog svijeta. UVIBDR promovira razvoj kritičkog mišljenja kroz provedbu svih svojih edukativnih programa i u svim drugim aktivnostima.

SADRŽAJI UČENJA

Metodika poučavanja

Upoznajući se s programom „UVIBDR“, volonter stječe znanja i kompetencije u području poučavanja, odnosno osmišljavanja i vođenja aktivnosti na očuvanju digniteta Domovinskog rata, te jačanja pozitivnog stava o hrvatskim braniteljima, a uključuje različite modele suradničkog učenja, razvoja kritičkog mišljenja i sl.

Ljudska prava i demokratska kultura

UVIBDR kroz svoje različite programe i projekte promovira važnost poštivanja ljudskih prava, skrb o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji, te jačanju ekološke osviještenosti društva. Tijekom volontiranja, volonter će kroz svakodnevnu komunikaciju u timu i kroz sudjelovanje u različitim projektima stjecati kompetencije za promociju važnosti očuvanja digniteta Domovinskog rata, upoznati se s načinima poučavanja o tome kako prepoznati, kritički sagledati i koristiti informacije, razvijati i dati osobni doprinos za izgradnju demokratske kulture i uloge građanina.

Razumijevanje i transformacija sukoba

Svjesnost o prirodi sukoba, važnosti prepoznavanja i zastupanja vlastitih potreba i uvažavanje potreba drugih, kako u interpersonalnim odnosima tako i na društvenoj razini, omogućava osobni i društveni rast i razvoj. Ovaj koncept se primjenjuje kroz različite edukativne programe, posebice kroz program „Međimurski veteranski centar“, odnosno u radu s pojedincima i organizacijama. Volonter ima mogućnost sudjelovanja u osnovnom programu medijacije kao i u projektima koji se bave transformacijom sukoba te prevencijom nasilja u društvu.

Razvoj istraživačkih vještina

U sklopu većine projekata se provode različita istraživanja, akcijska i znanstvena, kako bi projektni sadržaj odgovarao na ustanovljene potrebe javnog mišljenja u društvu. Kroz projektne aktivnosti se puno toga može unaprijediti na osobnoj i organizacijskoj razini, kroz rad s pojedincima i psiho-socijalnim ustanovama te je od izuzetne važnosti ispitivanje potreba kako bi intervencije odgovarale na konkretne potrebe. Volonteri sudjelovanjem u projektu razvijaju kompetencije za istraživanje primjera dobrih praksi kao i sudjelovanje i provedbi različitih istraživanja na terenu i s korisnicima.

Osnove poslovne komunikacije i organizacije

Tijekom volontiranja, volonteri će sudjelovati u različitim aspektima programa i projekata UVIBDR. Velikim dijelom će to značiti i komunikaciju s partnerima UVIBDR, suradnicima i korisnicima putem email, telefonske i komunikacije uživo. Ovo iskustvo, omogućit će volonterima upoznavanje s osnovama poslovne komunikacije kao i organiziranje ljudskih i materijalnih resursa u provedbi različitih projektnih aktivnosti.

STRUKTURA I SADRŽAJ VOLONTERSKOG PROGRAMA

Volonterski program ima pet elemenata u skladu s dobrim praksama volonterskog upravljanja:

1. izbor
2. edukacija
3. mentorski proces
4. priznavanje rada volontera i dodatne prilike
5. proces završavanja volontiranja

Izbor volontera

Volonteri UVIBDR su uobičajeno studenti i mladi nezaposleni koji studiraju i/ili imaju završen fakultet društveno-humanističkog usmjerenja te se biraju na početku godine temeljem natječaja. Iznimno, mogu se angažirati dodatni volonteri bez natječaja ukoliko to zahtjeva dinamika rada i aktivnosti organizatora volontiranja. Isto tako, ako se procijeni da bi volonterski angažman „starih“ volontera bio obostrano koristan, natječaj s novom godinom se neće provoditi. Odluku o ovome donosi organizator volontiranja.

Selekcija volontera se provodi u skladu sa misijom i vizijom UVIBDR, kao i vještinama i profilu volontera kad priroda volontiranja to zahtijeva. Broj otvorenih pozicija, uvjete natječaja, kao i sam tekst natječaja donosi predsjednik UVIBDR uz odobrenje Skupštine.

Obvezan dio postupka izbora volontera je razgovor s kandidatima koji provode osobe koje je odredio predsjednik UVIBDR. Kroz razgovore, voditelji informativno predstavljaju teme i programe koje UVIBDR provodi te nastoje upoznati kandidate, njihove stručne i profesionalne interese kao i dosadašnje radno i volontersko iskustvo.

Odluku o izboru volontera donosi predsjednik UVIBDR nakon konzultacija s voditeljima programa i osobama koje su razgovarale s kandidatima. Nakon izbora volontera, svi prijavljeni volonteri dobivaju povratnu informaciju o rezultatima selekcije.

Nakon selekcije, s volonterima se potpisuje Volonterski ugovor.

Uvođenje volontera u rad

Volonteri prolaze orijentacijski proces na početku svog volontiranja. Najvažniji dio ovog procesa je grupni orijentacijski sastanak na kojem volonteri dobivaju konkretne informacije o UVIBDR, te o aktivnostima i timu.

Isto tako, volonteri dobivaju orijentacijski paket koji sadržava osnovne informacije o UVIBDR i volonterskom programu.

Orijentacijski paket kojeg dobiva novi volonter:

- Upitnik za iskazom interesa za rad na određenim temama i projektima
- Letak UVIBDR
- Ostali dostupni promotivni materijali UVIBDR

- Katalog programa stručnih usavršavanja
- Primjerak Pravilnika o radu s volonterima

Kroz grupni sastanak, prolaze se sljedeće teme:

- UVIBDR - povijest i razvoj
- Programi UVIBDR
- Tim UVIBDR
- Trenutni projekti koji se provode
- Predstavljajući volontera
- Predstavljajući mentora volontera
- Predstavljajući parova MENTOR - VOLONTER
- Iskaz interesa volontera za određene teme UVIBDR i predstavljene projekte (volonteri ispunjavaju i mentori uzimaju u obzir prilikom rada volontera)

Edukacija

Obrazovanje volontera je kontinuiran proces tijekom volontiranja, ali volonter sudjeluje i u obrazovnim programima UVIBDR. Tijekom volontiranja sudjeluje u jednoj obveznoj edukaciji – Pripremna edukacija za volontere.

Pripremna edukacija za volontere traje jedan dan i obuhvaća teme:

- ♣ Volonterski program UVIBDR - predstavljanje
- ♣ Upoznavanje sa zakonskim odredbama o volonterstvu
- ♣ Prava i obveze volontera (odgovornost, proaktivnost, sl.)
- ♣ Rad na očekivanjima - razvoj plana učenja (kompetencije koje želim razviti)
- ♣ Osobni rast i razvoj (teme samopouzdanja i motivacije)
- ♣ Mentorski odnosi – osnove („Moj idealni mentor“)
- ♣ Osnove komunikacije u uredu (interna „nepisana pravila“)

Mentorski proces

Svim volonterima s kojima je sklopljen ugovor o volontiranju određuje se mentor među aktivistima UVIBDR. Nakon selekcije volontera, osobe koje su radile intervju s volonterima već daju preporuke o tome kojem volonteru dodijeliti kojeg mentora, sukladno interesima volontera za područje rada kojim se želi baviti u UVIBDR kao i sukladno procjeni koordinatora volontera o potencijalno skladnim parovima mentor-volonter.

Prije orijentacijskog sastanka se na sastanku mentora i koordinatora volontera definira individualno spajanje mentora i volontera imajući u vidu informacije koje su poznate o volonterima te na osnovu preporuke osoba koje su vodile intervju s volonterima.

Mentori su ti koji biraju volontere, a svojim volonterima se predstavljaju na orijentacijskom sastanku.

Mentor je dužan pratiti rad volontera, te volonteru pomoći u prilagodbi radu i provedbi pojedinih aktivnosti. Uloga mentora i mentorski proces Priprema za mentorske odnose, mentora i mentoriranih volontera odvija se na početku volontiranja.

Svaki volonter na pripremnoj edukaciji razvija svoj plan učenja te iskazuje interes za konkretne teme kojima se UVIBDR VETERAN bavi te na osnovu toga biva spojen s osobnim mentorom, stručnjakom koji se bavi srodnim temama i koji prati i podržava rad volontera cijelo vrijeme volontiranja.

UVIBDR prije izbora volontera ispituje interese aktivista za mentoriranje nove generacije volontera te zajedno prolaze kroz kratku internu edukaciju za mentore volontera. Sadržaj edukacije je osmišljen uzimajući u obzir prethodno iskustvo mentora te mogućnosti nadogradnje s novim znanjima i prijedlozima kvalitetnijeg rada s volonterima.

Tijekom volontiranja volonter vodi dnevnik o volontiranju te je mentor u komunikaciji s volonterom na tjednoj bazi u cilju dogovora oko budućih i odrađenih zadataka. Poslovi su uravnoteženi što se tiče administrativnih poslova i direktnog rada na projektima.

Tijekom volontiranja, mentor vodi računa o tome da zadaci volontera budu raznovrsni i da što više omogućavaju razvoj kompetencija. Zadaci koji se daju volonterima s protokom vremena su zahtjevniji i omogućavaju napredovanje znanja i vještina. Po mogućnosti mentor i volonter se nalaze jednom mjesečno na supervizijskom sastanku i razgovaraju o prethodnom radu, zadacima koje je volonter obavio, dilemama i pitanjima, uspjesima i izazovima.

Supervizijski proces omogućava prostor i za volontera i za mentora da razgovaraju o iskustvu sudjelovanja u volonterskom programu i eventualnoj potrebnoj podršci i/ili interesima i željama. Na supervizijskom sastanku se radi i osvrt na volonterov osobni plan učenja kako bi se mogla uskladiti s poslovima volontera.

Opis posla za mentora volontera:

- Upoznaje volontera s projektima i temama u kojima će volonter sudjelovati
- Razvija kvalitetan odnos s volonterom
- Podržava razvoj njegovih/njenih kompetencija
- Daje konkretne zadatke i usmjerava napredak volontera
- Ohrabruje i motivira volontera
- Redovno prati obavljene zadatke i daje povratnu informaciju za obavljene posao
- Poziva na sudjelovanje u seminarima, konferencijama i kad je primjereno sastancima i aktivnostima s partnerima, suradnicima i korisnicima
- Komunicira s volonterom na tjednoj bazi u cilju kreiranja poslova za naredni period
- Organizira i provodi mjesečne supervizijske sastanke, prema potrebi i češće, u cilju praćenja rezultata rada, razmjene mišljenja, davanja svojevrzne povratne informacije kad je potrebno i praćenja osobnog plana učenja volontera

Članovi tima UVIBDR koji pišu projekte, nacionalna i međunarodna, vode računa da u projektne aktivnosti i projektni proračun planiraju rad i troškove volontera (sudjelovanje u projektnim aktivnostima, trošak putovanja, smještaja, sl.). Isto tako,

članovi tima koji dobivaju informacije i pozive o međunarodnim treninzima iste prosljeđuju na mailing listu volontera te se volonteri ohrabruju na prijavu.

Volonteru koji završi volonterski program (minimalno 120 volonterskih sati) uručuje se zahvalnica za doprinos i rad tijekom volontiranja.

Isto tako, volonter ima pravo na preporuku UVIBDR nakon završetka volontiranja. Iznimno, zahvalnica i/ili nagrade se mogu uručiti i volonteru koji je volontirao i manje od 120 sati ako se tijekom volontiranja istaknuo kao savjesna i odgovorna osoba, te koja je svojim radom uvelike doprinijela ostvarivanju određenih programa, projekata ili aktivnosti.

Završetak volontiranja

Pred kraj volontiranja provodi se proces evaluacije i vrednovanja rada volontera, kao i evaluacija volonterskog programa. Mentor s volonterom na supervizijskom sastanku provodi reflektivni proces o svim fazama volontiranja, uspjesima i izazovima, njihovom odnosu, naučenom, promjenama u stavovima, itd.

Zajedno gledaju plan učenja i donose zaključak o ispunjenosti ciljeva. Isto tako, volonter uz podršku mentora ispunjava Potvrdu o stečenim kompetencijama kroz volontiranje.

Mentor ispisiuje i završni Izvještaj o radu volontera u kojem daje svoj osvrt na osobni i profesionalni razvoj volontera koristeći se osobnim planom učenja volontera i ispunjenom potvrdom o stečenim kompetencijama kroz volontiranje. Izvještaj ostaje u evidenciji volontera.

Volonter također ispunjava Upitnik o volonterskom programu u UVIBDR u cilju unapređenja volonterskog programa za sljedeće generacije volontera.

OBRAZOVNI ISHODI PROGRAMA

Nakon volontiranja u sklopu volonterskog programa UVIBDR, volonter će moći:

- objasniti važnost organizacija civilnog društva za razvoj demokratske kulture,
- prihvaćati volonterstvo kao vrijednost,
- dati argumente o važnosti cjeloživotnog obrazovanja za stručni i osobni razvoj
- nabrojati prava i obveze volontera i organizatora volontiranja u skladu sa Zakonom o volonterstvu
- razlikovati suvremene metode podučavanja,
- objasniti važnost znanstveno utemeljene nastave koja je temeljena na ishodima učenja,
- opisati važnost i ulogu odgoja i obrazovanja za aktivno demokratsko građanstvo i razvoj demokratske kulture,
- kritički misliti u pitanjima koja se tiču obrazovanja,
- prepoznati i zastupati vlastite potrebe i uvažavati potrebe drugih,
- opisati dinamiku sukoba i nabrojati moguće stilove rješavanja sukoba,
- definirati asertivnu komunikaciju i vještine potrebne za njenu primjenu,
- prikupljati, uspoređivati i analizirati primjere dobre prakse u obrazovanju,
- opisati korake u razvoju i planiranju projekata u obrazovanju,
- demonstrirati vještine potrebne za poslovnu komunikaciju
- organizirati različita obrazovna događanja (seminar, konferencija i sl.),

- razviti osobni plan učenja.

Predsjednik UVIBDR
Dragutin Remenar

A blue circular official stamp of the Udruženje veterana i boraca iz Domovinskog rata (UVIBDR). The stamp features a central emblem with a sunburst and a wreath. The text "UDRUŽENJE VETERANA I BORACA IZ DOMOVINSKOG RATA" is inscribed around the perimeter. A handwritten signature in blue ink is written across the stamp.